

Rio +20

Árni Finnsson
Náttúruverndarsamtök Íslands

Río +20 er stærra en ...

- Ríó +20 snýst ekki um endurnýjun samninga um loftslagsmál, líffræðilegan fjölbreytileika og/eða að stöðva eyðimerkurmyndun.
- Ríó +20 er stærra og meira en allt það.
- Ríó +20 veitir þjóðarleiðtogum – leiðtogum heimsins – tækifæri til að taka kúrsinn á ný, skoða hvert stefnir og gera upp hvort þróunin sé þeim að skapi.
- Ef ekki, þá eru næg vísindaleg gögn sem staðfesta að þeir þurfa að láta hendur standa fram úr ermum.

Vistkreppa sjávar

- 80% fiskstofna eru annað hvort fullnýttir eða ofveiddir
- 90% stórra rándýra í horfin vegna ósjálfbærra fiskveiða
- Hvern dag eru 3000 tegundur plantna og dýra flutt með ballastvatni - veldur offjölgun framandi og ágengra tegunda og varanlegum skaða á lífríki sjávar
- Talið að 58% kóralrifja séu í hættu og mörg verða horfin árið 2040 sökum hækkand hitastigs og súrnun sjávar
- Höfin binda ekki lengur sama magn af kolefni -> súrnun og það dregur úr vexti svifs, kóralla og hryggleysinga - grunnstoðir fæðukeðju sjávar.

1992, 2002, 2010

- Árið 1991 hófust samningar um nýjan úthafsveiðisáttmála á grundvelli Hafréttarsamnings S.P. Samningum var lokið 1995.
- Í Jóhannesarborg árið 2002 (Ríó +10) var sérstaklega rætt um brýna nauðsyn þess að stofna sem víðast verndarsvæði í hafinu (Marine Protected Areas) - samþykkt að fyrir árið 2010 skyldi koma á neti verndarsvæða á úthöfunum.
- Flest ríki voru á einu máli um mikilvægi þess fyrir búsvæði hafsins, líffræðilegan fjölbreytileika og eflingu nytjanlegra fiskstofna.
- **Einungis 0,5% hafsvæða utan við lögsögu einstakra ríkja njóta verndar í dag.**
- Árið 2010 var samþykkt á Nagoya-ráðstefnunni um líffræðilegan fjölbreytileika að árið 2020 skyldu 10% úthafanna vernduð

Bláa hagkerfið

- Allt frá Ríó 1992 hafa fiskiflotar heims sótt lengra og dýpra í höfin.
- Úthafsveiðar eru að mestu leyti stjórnlausar og þannig vilja mörg völdug ríki hafa það. Önnur vilja koma í veg fyrir takmarkanir á vinnslu á sjávarbotni
- Umhverfisverndarsamtök leggja hvað mesta áherslu á að hafnar verði samningaviðræður um nýjan sáttmála á grundvelli Hafréttarsáttmála S.Þ. til að vernda úthöfin.
- Fram hefur komið að mikill fjöldi ríkja styður þessa kröfu

Nauðsynlegar aðgerðir

- **Nýr samningur – á grundvelli UNCLOS - sem stuðlar að verndun, og sjálfbæra stjórnun. Ríó +20 samþykki að hefja viðræður þar að lútandi**
- T.d.að fram fari mat á umhverfisáhrifum áður en nýting hefst
- Stöðva óleglegar (Illegal Unreported and unregulated) fiskveiðar
- Banna ríkisstyrki í sjávarútvegi sem leiða til ofveiði
- Draga úr umframveiðigetun fiskiflota
- Koma á netverki verndarsvæða á úthafinu

Nagoya 2010 Paragraph 54 Decision X29 (“marine and coastal biodiversity”)

- Encourages Parties and other Governments to fully and effectively implement paragraphs 113 through 130 of the United Nations General Assembly resolution 64/72 on responsible fisheries in the marine ecosystem, addressing the impacts of bottom fishing on vulnerable marine ecosystems and the long-term sustainability of deep-sea fish stocks, in areas beyond national jurisdiction, ... **and not to authorize bottom-fishing activities until such measures have been adopted and implemented;**